

VYSOKO – NÁVYKOVÝ: CHLEB

➤ Tak ako heavy metal má iba jediné pravidlo (musí sa počúvať MEGA nahlas), tak aj Cyklomag trail mesiaca si ctí jediné – musí to byť nárez, ktorý sa od priemeru poriadne odlišuje a každý kto ho vyskúša, neľutuje a isto nezabudne.

■ Pavol Chrenčík, foto: autor

Nastal čas si predstaviť jeden z najfajnovších Slovenských kusov, extra klasu medzi trailami - Malofatranskú finesu do Snilovského sedla a následný „brainwash“ dole do Šútova. Je jedným z mála, ktorý sa smelo pozerá do očí ktorémukoľvek trialu, čo sme si predstavili takmer pred rokom zo Švajčiarska a určite sa nezľakne ani niektorých kusov na Lagu. Páni a ctené bajkerky, je nám cťou vám ponúknuť obojsmernú letenku do bajkového neba.

Na začiatok prehodíme pár slov o Malej Fatre a jej Krivánskej časti. Na základke do nás na hodinách zemepisu hustili, že Malá Fatra je národný park od roku 1988, leží na severozápade Slovenska. Najvyššiemu vrchu, Veľkému Kriváňu s nadmorskou výškou 1709 m, budeme dýchať na chrbát

a okrem neho je tu množstvo navštívenia hodných lákadiel typu Jánošíkových dier, Rozsutce, krásna hrebeňovka, Šútovský vodopád atď. Čo nám ale nepovedali je, že tie najznámejšie miesta sú preplnené turistami, ako keď stoja dôchodcovia na akciu pred Lidlom. Naplánujte si svoj výlet rozumne a pokiaľ sa vyhnete hlavnej turistickej sezóny, máte vyhraté. O správaní sa v národnom parku netreba takých uvedomelých bajkerov, akými sú čitatelia cyklomagu, snáď ani upozorňovať.

Celá paráda začína aj končí v Šútove – dedine, okolo ktorej prešiel hádam každý, čo prechádzal autom zo západu na východ. Nájdete ju pri meandroch Váhu, medzi Martinom a Ružomberkom. Desiat z deviatich bajkerov odporúča strategicky zaparkovať pri mo-

TIP

Som všemocný bajker a všetci budete poslúchať, čo Vám poviem.

toreste Rieka. Ja nepoznám ideálnejší príklad „bejzkem-pu“ – hneď sa dá najesť, sto metrov odtiaľ perfektne vykúpať v kameňolome a je to bez blúdenia hneď pri hlavnej ceste. Výšľapová trasa nie je orientačne náročná a osvedčené pravidlo „stále do kopca“ prinesie zaručený úspech. Možnosti sú dve: v jednoduchosti by som ju rozdelil na masochistov a normálne kusy. Oba varianty sa stretajú pod starou zjazdovkou, podľa jedného postaršieho pána ju nazývajú „Generál“.

Je nezvykle skoro ráno (to viete, niektorí ponáhľajú za frajerkami). Naše usedené zadky naložíme na tvrdé sedlá a polozalepenými očami snoríme po žltej značke z Rieky do samotného Šútova (je to len krátka asfaltová spojka k podstatne dôležitejšej zelenej TZ).

Ilkovic na dnes hlásia klasické aprílové prehánky okolo druhej hodiny, to by sa malo bez komplikácií stihnúť. V úzkych sme hneď v začiatkoch zelenej značky, keď nás miestne decká vyzvali na súboj do kopca. Keďže viem odhadnúť svoje sily, vzdávam to okamžite. Oni na svojich bajkoch z lešenárskych trubiek skončia za zatáčkou a my budeme fučať do strminy nasledujúce dve hodiny, to vieš... Našu totálnu prehru dokonal pes evidentne trénovaný k šprintu po asfalte na sto metrov. Pseudo súboj dopadol k spokojnosti oboch strán, mladí „divočáci a ich štvornohé žihadlo“ vyhrali a my sme sa ich pri vstupe do terénu zbavili nezadýchání. Zelená značka za poslednými obydliami nepríjemne naberá percentá stúpania smerom k Hlásnej skale (680 m). V lete tu griluje slnko zaživa

(v opačnom smere je to blízko k 60 km/h). Po kameňo-štrkovej ceste to smerom hore prešmykuje jedna radosť, konečne vchádzame do lesa a nachvíľku odtrpíme asfalt. Víta nás smiešna tabuľka so symbolmi zákazu snáď akejkoľvek ľudskej činnosti, bajky nevynímajúc. To je naozajstná komédia, pretože práve táto časť na Chatu pod Chlebom je oficiálne povolená aj správou národného parku. Zbohom zdravý rozum, páni urbári! Ani som neskončil s rozčuľovaním a sme na mieste, kde sa delí zrno od pliev: lesné depo na Zajacovej. Normálni, pohodoví bajkeri s vyššími zdvihmi točia doprava, kto sa cíti do stúpania pokračuje rovno ešte chvíľu po zelenej TZ. Je to naozaj kvalitný kus prudkého utrpenia na malej píle, ale celý sa dá vydupať bez jediného tlačenia. Stačí

sa držať zväžnice aj keď sa zelená značka odpojí a krútiť čo sily a dych stačia. Naš plán počíta s ušetrením síl do zjazdu a štvranie sa do kopca považujeme len za nutné zlo. My ideme doprava! Je to síce raz tak dlhé, ale určite menej namáhavé. Vegetné krútenie a zapnutý „moušnkontrol“ dáva zabudnúť na šestnásť čísiel pod sebou. Aká náhoda, keď stretáme lesnú stráž na prvom výhlade, pekne pozdravíme a pokračujeme. Väčšina výjazdu je v pásme lesa a v lete to je vítaná pomoc (pomôže aj bystrina – Úplazný potok). Zväžnica sa pomotáva po úbočí Chlebu (1646 m) až ponad Šútovskú dolinu. Na mape som napočítal 38 zatáčok po chatu, to je pekné čísielko. Obe trasy výjazdu sa stretávajú pod spomínaným „Generálom“, prudší variant sa napojí na našu výstupov-

zóna je predsa celý rok... Ja by som to videl skromnejšie a to od mája do konca októbra, všetko však závisí od „tam toho hore“ ako sa dohodne s Perinbabou. Samotná chata je už legendou pre skialpinistov a turistov takisto. Býva solídne zaplnená najmä cez víkendy, pokiaľ chcete prespať je inteligentné zarezervovať nocľah na chatarka@chatachleb.sk. Ceny jediva a pitíva sú akurát a bude chutiť každému, hlavne po vyšliapaní kilometrového prevýšenia. Samotné ubytovanie závisí od komfortu, ktorý očakávate. S vlastným spacákom na povale to poriešite za ľudové štyri ečka a v posteli na izbe za deväť. História chaty siaha až po druhú svetovú vojnu, keď na konci bojov ju na ústupe podpálili „kamoši“ z Nemecka. V roku 1982 zhorela aj jej novšia verzia (Chata pod Chlebom 2.0), no a 3.0-ka stojí dodnes. Jej kapacita je takpovediac univerzálna, lebo prespať sa po dohode dá aj v jedálni alebo v stane pred chatou.

Toľko teda k chate, od nej je do Snilovského sedla na skok a stometrové prevýšenie zas malina. Naľavo sa prsí Veľký

Kriváň – najvyšší šéf a napravo zase Chleb. Panoráma za dobrého počasia vyráža dych, nádhorne osvetlené skalné končiare kolom dokola. Krivánska hrebeňovka je napešo hračka a určite ju odporúčam. V zime je „kapánek“ zložitejšia a skialpinisti vedú svoje. Bacha na lavíny, čo kopec to lavínózny svah! Na severnú stranu je Vrátna dolina s kabínkovou lanovkou. Stojíme na najvyššom bode na Snilovskom sedle v 1524 m, Súťovo je okolo 400... Dochádza vám čo bude nasledovať? Úprimne ľutujem anorektické hardtaily a úzke plášte. Široké gumené a hlbšie zdvihy posúvajú pud sebazáchovy o kus ďalej. Naspäť po chatu je to po širšej zväžnici expresne rýchlo a treba byť tolerantný k vystrašeným turistom a ich ratolestiam. Pri dobrej konstelácii to lieta na pohupoch zopár metrov a určite je rozumné predvídať, kto sa môže špacírovať za zákrutou. My za každým dlhým flekovaním radi poďakujeme za uvoľnenú cestu, poprípade spomalíme na rýchlosť chôdze – na počiatočnú rýchlosť sa to rozbehne okamžite a nižšie čaká na nás predsa lepšia prácička!

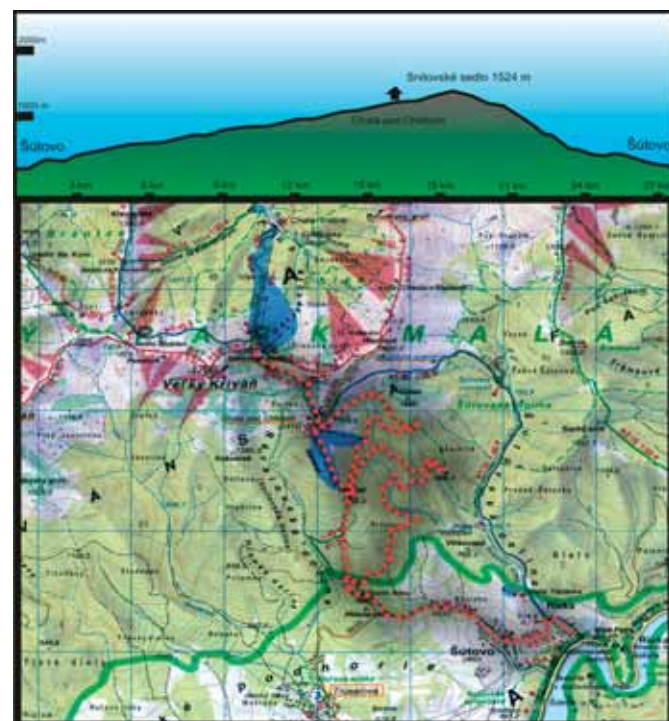
Samozrejme až po dôkladnom doplnení jontáku a karbogelov (rozumej pivo a kapustnica).

Kolmo dole po zjazdovke to možno z fotiek nevyzerá prudko, ale stačí mrknúť do mapy na vrstevnice – je priam jasné, že opatrnosť je na mieste. Strmý singel medzi čučoriedkovou plantážou preverí prácu s ťažiskom, aj odvahu. Väčšie, či uvoľnené balvany prekvapia na každom rohu. Držať napnuté ruky a celé telo by dalo zabráť aj „Švarcovi“ (pauzička na fotenie sa ideálne hodí). Keď som to išiel asi pred dvoma rokmi na trailbajku, pamätám sa na pasáže, kde mi stiahlo zadok a zosadol som. Pokiaľ rozmýšľate nad novým bajkom, vôbec neváhajte a pod 15 cm nechodte. Istota, ktorú vám dá bajk s vyšším zdvihom je neoceniteľná práve v takýchto zjazdoch. V najťažších úsekoch si spomínam na krásnu vetu od Wade Simonsa (víťaz RedBull Rampage): Základné pravidlo je udržať bradu nad riadidlami! Tak tomu „kamo“ verím, vyspať sa tu bez chráničov znamená dôkladnú masáž končatín a údov celého tela. Aj napriek koncentrácii sa mi podarilo položiť na dvoch miestach nohu na zem,

strašne hreším a nabudúce to bude načisto, sľubujem! Zjazdovka končí pekným strmším zakončením, ale zábava pokračuje v podobnom rytme ďalej. V lese sa zelená TZ zrýchľuje a jemne poľaví z obtiažnosti. Na pár miestach prekríži strmsiu zväžnicu výstupovky, aby rozbalila ďalšie kilometre perfektného singlu. Komu už bude technickejšej jazdy dosť, môže sa spustiť po ceste dole. To by som však v žiadnom prípade neodporúčal, dôvod je jednoduchý a stojí za to! Nenápadná odbočka doprava zo značky, dokoná perfektný zážitok z pojazdu. Je to posledná jednostopá časť s parádnu plynulosťou (flow) a evidentne je bajkermi okupovaná (vyjazdená v zákrutách). Približná dĺžka celého zjazdu je okolo ôsmich kilometrov bez slabého miesta alebo náznaku nudy. Trail nás vysmiatech vyplúva nad lesným depom Zajacová. My sme sa rozhodli pustiť sa po žltej na Trusalovú, keďže v mape je značená ako singel, no v realite je to kamenná a extra rýchla zväžnica. Maximálku atakujeme práve tu... Zo Zajacovej sa samozrejme dá pustiť aj cez lúku, kde sa začalo stúpať, rýchla a drifto milná je táto štrkovička. Pri

šmyku a vyvažovaní nohou do pravotočivej zákruty mi noha pri kontakte s podkladom vystrelila takmer poza uši. Jedným slovom paráda! Kto by si netrúfal na technický zjazd dole, môže využiť na zjazd obe výstupové trasy. Pre istotu vám pripomeniem že jazdíte „na vlastné triko“ a v národnom parku Krivánska Malá Fatra. Trasa nie je oficiálne povolená, bohužiaľ, a dúfajme že sa to čo najskôr zmení. Perfektných a hlavne technických ťažkých jzd je vo Fatre ako maku (napr. zjazd z Chaty pod Suchým alebo zo sedla Medziholie, o nich zase inokedy...) Kto príde, určite bude unesený z fantastického prostredia a možností, ktoré toto známe pohorie ponúka. Stretne sa v teréne! ✖

ku a pred nami je posledná tretina mučenia. Čím vyššia nadmorská výška, tým krajšie pohľady na kopce a doliny. Od takých tisíc tristo je to už úplná nádhra. Do najvyššie položenej malofatranskej chaty pod Chlebom (1423 m) je to na skok. Má celoročnú prevádzku s možnosťou prespania, najedenia a neviem čoho ešte. Keď som sa pýtal čašníčky, že odkedy je tu bajková sezóna, ako správna propagátorka zahlásila, že celý rok! Áno priatelia, tomu sa hovorí agitácia. Pokiaľ si dobre pamätám tak v roku 2009, konkrétne v máji bola ratrakom prehrnutá cesta cez lavínu. Už teraz tam čakajú ďalších odvážlivcov trebárs v decembri, nič to, že bude meter snehu – cyklistická se-